



Wekelijks bespreekt V een kunstwerk dat nu om aandacht vraagt



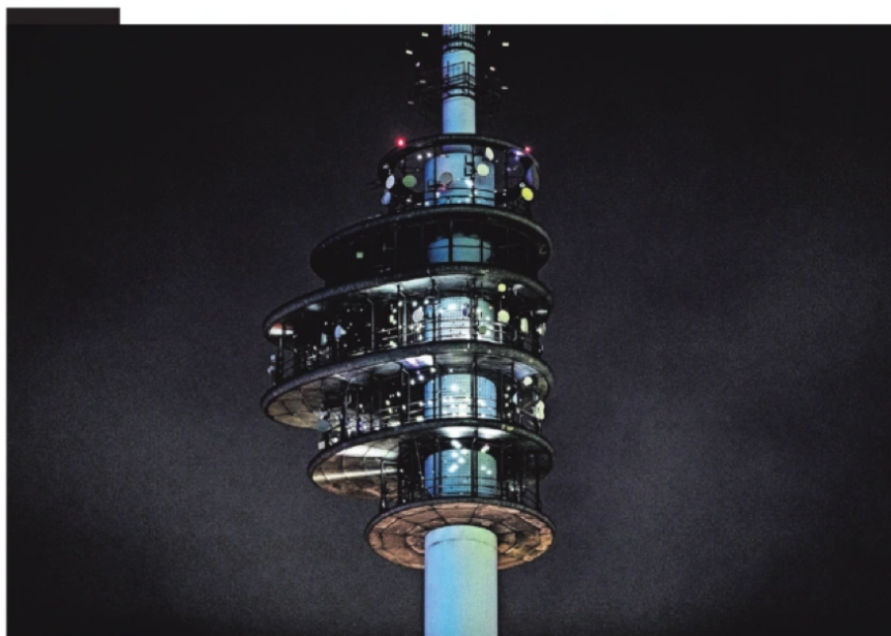
Kunstwerk v/d week

GINY VOS WHITE NOISE

Lichtpuntjes

Een kunstwerk, vermomd als alledaagse poëzie: tijdens de schemerurtjes is **het stukje sterrenhemel op de zendmast langs de A10** op zijn allermooist.

Door **Sarah van Binsbergen**



White Noise van Giny Vos op de Cellnex-toren langs de Amsterdamse ringweg.

Foto Natascha Libbert

Het enige lichtpuntje bij het ingaan van de avondklok is dat die vermaledijde maatregel in ieder geval komt op het moment dat de dagen langer worden. Wie aan het einde van de werkdag nog even naar adem wil happen, kan dat nog net bij daglicht doen. Let op mijn woorden: de schemerwandeling wordt een ding. Het kunstwerk van deze week heb ik dan ook uitgekozen op het feit dat het 1) in de openbare ruimte te zien is, en 2) tijdens die schemerurtjes op zijn allermooist is.

Voor automobilisten in de avondspits op de Amsterdamse ringweg waren ze jarenlang een herkenningspunt: de glinsterende lichtjes aan de zendmast van telecombedrijf Cellnex, het hoogste gebouw op de Zuidas. Kunstenaar Giny Vos boodste een stukje sterrenhemel na met ledlampjes, en vouwde dit om de ellipsvormige plateaus van de toren heen.

Het kunstwerk *White Noise* werd geïnstalleerd in 2009 en was de afgelopen jaren langzaam aan het uitdoven. 'De ledlampjes bleken kwetsbaarder voor weer, wind en luchtvervuiling dan we in eerste instantie dachten', vertelt Vos aan de telefoon. Na een restauratie die al met al maar liefst twee jaar in beslag nam - ongeveer net zo lang als het originele ontwerp- en maakproces - zijn alle lampen en kabels vervangen en straalt *White Noise* sinds kort weer als nooit tevoren.

Kunstwerken van Giny Vos (Rot-

terdam, 1959) kom je in heel Nederland tegen, in landschappen, op straat, op gebouwen en in stations. Ze is een pionier op het gebied van lichtkunst en maakte al bijna dertig monumentale kunstwerken voor de openbare ruimte. Sommige zijn heel direct herkenbaar als kunstwerk, andere installaties gaan meer op in hun omgeving. Zo had ik *White Noise* al tientallen keren gezien, voordat ik me realiseerde dat het een kunstwerk was. Misschien dacht ik al die tijd dat het een soort mascotte voor de Zuidas was? Om eerlijk te zijn dacht ik niet zoveel, ik genoot gewoon van het geflonker van de sterren. Dat is het mooie van dit lichtkunstwerk: het trekt de aandacht, maar geeft zichzelf niet direct bloot. Het is een kunstwerk dat zich heeft vermomd als een stukje alledaagse poëzie.

Die vermomming doet denken aan het kunstwerk dat kunstenaarsduo Breure en Van Hulzen in 2016 maakte op station Utrecht Centraal. Onder de titel *How can we know the dancer from the dance* lieten zij een half jaar lang elke dag vier acteurs los bij de ingang van perron 5/7. De acteurs slenterden, keken op hun telefoon, haalden iets uit hun tas. Alledaagse bewegingen die je op een station zou verwachten. Het enige gekke was: ze deden alle vier hetzelfde, tegelijk. Veel gehaaste voorbijgangers hebben die choreografieën waarschijnlijk niet eens opgemerkt, een oplettendere ziel zal even gefronst hebben, weer een ander zal ze als een kadootje van

het toeval hebben gezien. Een enkeling zal zich de vraag hebben gesteld die je bij kunst stelt: wat betekent dit? Juist het feit dat je het kunstwerk op al die verschillende niveaus kon ervaren, maakte het zo geslaagd.

Ook *White Noise* speelt zich af in de publieke ruimte, zonder naambordje of uitleg en zonder de context van het museum die je vertelt: dit is kunst. En ook hier wordt een choreografie opgevoerd, de ledsterren flonkeren in een patroon dat zich pakweg elke 45 minuten herhaalt. Het is, in de woorden van de kunstenaar, een stukje sterrenhemel dat voor- en achteruit in de tijd versneld wordt afgespeeld. Sterren doven uit en lichten weer op, vallende sterren en meteorietenregens flitsen voorbij.

Dat is op zich al een prachtig schouwspel. Maar kijk ernaar in de wetenschap dat je naar een kunstwerk kijkt, en je ziet nog veel meer. Bijvoorbeeld dat tussen het sterreflonker soms ook geheimzinnige lettercodes flitsen. Dat het geflonker van die sterren ook doet denken aan ontvangstsignalen op een modem of router. En dat een van de bijzondere eigenschappen van dit kunstwerk is dat je het nooit helemaal kunt zien als je op één plek blijft staan. Je moet moeite doen en een flink rondje lopen, wil je het van alle kanten kunnen bekijken. Van alle metaforen voor communicatie die in dit werk verstopt zitten, vind ik die laatste misschien wel het allermooist.



Giny Vos (61)

Titel
White Noise
Jaar
2009, restauratie voltooid december 2020
Waar te zien?
Cellnex-toren, Zuidas, Amsterdam
Beste kijkplek
Rondom Station RAI
Materiaal
1024 ledlampjes



Sander Breure en Witte van Hulzen, *How Can we Know the Dancer from the Dance* (2016), Utrecht CS. Foto Tom Janssen